

שיחת השבוע

הרב יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

■ שבת ל'אפרת'

בשבת הבאה, פרשת שמות, נקרא על המיילדות העבריות שהצילו את התינוקות של בני-ישראל במצרים. מועצת הרבנות הראשית קוראת לרבני ישראל לציין בדרשותיהם את פעילותה של אגודת אפרת, בראשות הד"ר אלי שוסהיים, להצלת רבבות תינוקות יהודים בימינו. מהאגודה נמסר כי במשך שלושים שנות פעילותה ניצלו חייהם של יותר מ-25 אלף תינוקות, ובשנה האחרונה בלבד ניצלו יותר משלושת-אלפים תינוקות. טל' האגודה: 02-6536212.

■ אלבום השמיטה

השבוע פתחה רשת החינוך של חב"ד, 'אהלי יוסף יצחק ליובאוויטש', במבצע 'לומדים, אוספים וזוכים', לרגל שנת השמיטה. תלמידי עשרות בתי-ספר חב"ד קיבלו אלבום מפואר, ובו 170 מדבקות, אשר כל אחת ואחת מהן יש בה הלכה אחת מתוך הספר 'ילקוט השמיטה', שיצא לאור השנה במהדורה מיוחדת לבתי-הספר. מטרת האלבום להחזיר את לימוד הלכות השמיטה על-ידי חוויה של איסוף מדבקות.

■ יקיר החינוך הדתי

בשבוע שעבר הוענקו תוארי 'יקיר החינוך הדתי', לכמה וכמה של אנשי חינוך. ביניהם קיבל את התואר הרב יוסף הרטמן, משכונת חב"ד שבקריית-מלאכי. הרב הרטמן עבד בשדה החינוך 41 שנים, וחיבר ספרים חשובים בנושא חינוך ילדים, ובפרט ספרו החדש: 'כיצד נחנך ילדינו', בהוצאת רשת חב"ד. את התעודה קיבל מידי מזכ"ל הסתדרות המורים מר יוסי וסרמן, ממלא מקומו יו"ר ארגון המורים הדתיים מר גד דיעי, ומר דוד מנצור, יו"ר הסתדרות המורים באשקלון.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס-אנג'לס
4:13	4:44	5:16	4:29
5:17	5:50	6:12	5:29

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 72915
טל' 03-9607588 • פקס 03-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

הטכנולוגיה - ברכה וסכנה

בעולמנו הטוב והרע מעורבבים. ככל שהטכנולוגיה מתקדמת, גם היכולת לשימוש שלילי גוברת, ולכן נדרשת זהירות יתרה

האינטרנט, וכמו-כן על התקשורת בכללותה, הם דבר פסול. הפכו את חופש הביטוי לערך עליון, וכל ניסיון להגן על הציבור מפני סכנותיו של החופש הזה, נתפס כהתערבות בחופש הפרט או פגיעה בערכים מקודשים. התוצאה היא שהאינטרנט וחלקים מאמצעי התקשורת נעשו ערוצים מרכזיים להפצת הצדדים האפלים ביותר שקיימים בנפש האדם, והאנושות נחשפת באמצעותם לכמויות של זבל, שבעבר היו קיימות רק בסמטאות אפלות.

סכנותיו של האינטרנט גדולות במיוחד בשל נגישותו הקלה. האדם אינו צריך לעשות דבר, אפילו לא לצאת מן הבית. בהקשת מקש או בלחיצה על קישור הוא יכול להגיע למחוזות רחוקים ביותר, תרתי משמע. ייתכן שלא רצה כלל להגיע לשם, אבל התפתה לרגע קטן ולחץ לחיצה קלה על ה'עכבר', והנה הוא כבר לכוד ברשת. עכשיו הוא נדרש לכוחות-נפש גדולים ביותר כדי להיחלץ מהמלכודת.

חובה להגן

משום-מה נדמה שתודעת הזהירות מסכנותיה של האינטרנט היא נחלתם של אנשים דתיים. אמת, יהודי שומר תורה ומצוות מורגל מעצם טבעו לחפש 'הכשר' על כל דבר. הוא יודע שלא כל דבר שקיים בעולם מתאים בעבורו. כשם שהוא בודק את כשרותו של בקבוק משקה, כך הוא בודק את איכות התכנים שנכנסים לביתו. אולם האמת היא שהצורך להגן על עצמנו, ובפרט על ילדינו, מסכנותיה של הטכנולוגיה, איננו עניין דתי, אלא כל אדם בעל אחריות בסיסית לילדיו מחוייב בכך.

בשימוש נכון ומבוקר, הטכנולוגיה המודרנית היא ברכה. היא נותנת לנו כלים נפלאים לתקשר בין בני-אדם, להפיץ ערכים טובים, להגיע למידע חשוב וחיוני, ולעשות את העולם למקום טוב יותר. בלי אמצעי ההגנה המתאימים - היא סכנה חמורה ביותר, שפותחת אפיקים לרוע האפל ביותר ועלולה להפיל חללים רבים. אלה שני הצדדים של אותו מטבע.

התפתחות המדעית והטכנולוגית נתפסת בציבור כדבר מבורך, והנטייה האנושית היא לאמץ מיד כל חידוש וכל המצאה. ברמה העקרונית יש בכך מן האמת. המשנה במסכת אבות קובעת: "כל מה שבא הקב"ה בעולמו, לא בראו אלא לכבודו". כלומר, כל דבר שקיים בעולם - ובכלל זה הפוטנציאל להמצאות וגילויים חדשים - נברא מלכתחילה כדי להוסיף בכבודו של הקב"ה, על-ידי העצמת היכולת לעשות טוב ולהפיץ את ערכי האמת והקדושה.

אולם אסור לשכוח את הצד השני של המטבע - ככל שעוצמתו של דבר גדולה יותר, כן נדרשים אמצעי הגנה גדולים יותר. כל ילד יכול לרכוב על אופניים, אבל נהיגה ברכב מחייבת הכשרה וקבלת רישיון, מכיוון שהסכנה הטמונה ממכונית דוהרת גדולה פי כמה וכמה. כמו-כן, לא כל בעל רישיון נהיגה רשאי לנהוג במשאית ובאוטובוס, כי הכלים האלה סכנתם רבה יותר, ולכן נדרשים אמצעי זהירות קפדניים יותר.

לא ערך עליון

בעולמנו הטוב והרע מעורבבים. זה טיבו ואופיו נדרשת אפוא זהירות רבה כדי להפיק מהדברים את הטוב שבהם, תוך הימנעות מהרע. לאדם ניתנה יכולת הבחירה, והוא יכול לנצל את הדברים לטוב, או שהוא עלול להשתמש בהם לרעה. ככל שהטכנולוגיה מתקדמת, גם היכולת לשימוש שלילי גוברת, ולכן נדרשת זהירות יתרה.

רק השבוע נחשפנו לכותרות מצמררות על העולם האפל הטמון מאחורי צג המחשב. הורים קונים מחשב משוכלל לילדיהם, מחברים אותו לרשת האינטרנט, ואין הם מבינים לאילו סכנות הם חשפו את עצמם ואת ילדיהם במעשה הפשוט והתמים הזה. לא יעלה על דעתם להניח לילדיהם לנהוג במכונית, למשל, אבל משום-מה נדמה להם כי הניווט ברשת האינטרנט אינו מחייב אותם לדרכי זהירות ובקרה.

הבעיה המרכזית נובעת מהתפיסה שקנתה לה שביתה בציבור, כאילו פיקוח ובקרה על

ללמוד תורה עם הנינים

שלדעת התרגום ורש"י חייב האדם ללמד את ניניו גם אם אין הוא 'חכם' שחייב ללמד תלמידים, אלא זו חובתו של סבא-רבא לניניו.

חובתו של סבא-רבא

מכאן יכולים אנו ללמוד הוראה למעשה: כשיהודי זוכה ורואה נינים, עליו לחוש חובה ללמדם תורה. ואם אין הוא יכול בעצמו ללמד תורה – בהעדר כוח או שאין הוא מסוגל לכך – עליו לתת סכום נכבד להחזקת הישיבה שלומדים בה ניניו.

ובפרט על-פי מאמר חז"ל על יעקב – "מה זרעו בחיים, אף הוא בחיים". כשאומרים "זרעו", הכוונה לא רק לנינים אלא לכל יוצאי חלציו של האדם – ואם-כן עליו לעשות כל התלוי בו כדי שיוצאי חלציו יחיו חיים אמיתיים – ילמדו את תורת ה'. כך תתחזק גם החיות האישית שלו עצמו: "אף הוא בחיים".

(לקוטי שיחות כרך כ, עמ' 243)

החובה ללמד את הנינים חלה רק על מי שמוגדר 'חכם', שמחובתו ללמד תלמידים בכלל, ואז מוטלת עליו חובה להקדים את יוצאי חלציו לתלמידים אחרים. במקרה כזה הוא אכן חייב ללמד את ניניו. אולם אם יש בעירו "גדולים בחכמה ממנו", שאז אין הוא חייב ללמד תלמידים בכלל, לא מוטלת עליו חובה ללמד את ניניו.

אין פטור

אולם מפירוש התרגום ורש"י בעניין יוסף, נראה שהם סבורים כי אכן מוטלת על האדם החובה ללמד גם את ניניו, ולכן עסק בזה יוסף. על-פי התנאים שפורטו לעיל, לא היה יוסף חייב ללמד את ניניו. ראשית, יהודה ניהל במצרים ישיבה, ומסתבר שהיה "גדול בחכמה ממנו" (מיוסף). שנית, מאחר שיוסף היה המשנה למלך והיה עסוק בענייני המדינה, נחשב "עוסק בצורכי ציבור", הפטור מללמוד עם תלמידים.

העובדה שבכל-זאת יוסף לימד את ניניו מוכיחה

סיום מספרת הפרשה התורה, שיוסף זכה לראות נינים: "גם בני מכיר בן מנשה יולדו על ברכי יוסף". מה הכוונה "יולדו על ברכי יוסף", והרי הם לא נולדו ממש על ברכיו? מפרש רש"י, על-פי תרגום אונקלוס: "גדלן בין ברכיו".

משמעות הדברים היא, שיוסף גידל את ניניו ולימדם תורה. אמנם הוא היה המשנה למלך מצרים, וכל ענייני הממלכה היו באחריותו, ובכל-זאת התמסר לניניו, לחנכם וללמדם תורה.

מי חייב

האם בכלל מוטלת על האדם חובה לחנך את ניניו וללמדם תורה? התורה אומרת: "והודעתם לבניך ולבני בניך", ומזה למדו חז"ל (וכך נפסק להלכה) שהאדם חייב ללמוד תורה לא רק עם בנו, אלא גם עם נכדו ("בני בניך"). אולם באשר לנינים – ההלכה היא שאדם רגיל אינו חייב ללמדם תורה.

מן המעיין ישראל ודגים | מאת הרב אליעזר ברוד

אמרת השבוע

כיצד מברכים

פעם אחת נועדו יחדיו רבי ברוך ממזיבוט', רבי משה-חיים-אפרים מסדליקוב, בעל 'דגל מחנה אפרים', ורבי אשר מסטולין. מזג רבי ברוך כוסיות משקה לשלושתם, הרים כוסית ואמר: "לחיים, יעזור ה' שיבוא משיח".

רבי אשר מסטולין הרים גם הוא כוסית ואיחל: "לחיים, שנזכה ללכת לקראת משיח".

התרעם עליו רבי ברוך ואמר: "למה אתה אומר ההפך ממני?! חזור בך!".

הסביר רבי משה-חיים-אפרים מסדליקוב: "רבי ברוך אמר 'שיבוא משיח', וכוונתו הייתה שיבוא בכל מקרה, בין אם זכו ובין אם לא זכו; ואילו רבי אשר אמר 'שנזכה ללכת לקראת משיח', דהיינו, שנהיה זכאים לכך. לכן התרעם רבי ברוך וקרא לרבי אשר לחזור בו".

ביטול למקור החיים

הנבראים צריכים להיות בטלים לאור ה' ולחיות האלוקית המהווה ומחיה אותם, בדוגמת הדגים שחשים ביטול גמור למים שבים, מקור חיותם.

(ספר המאמרים תד"ש)

תמיד טהורים

דגים טהורים, שיש להם סימני טהרה, נשארים בטהרתם לעולם, מה שאין כן בעלי-חיים שביבשה, שעלולים להתנבל בשחיטה ולהיטרף בכל מיני טריפות. לכן בירך יעקב אבינו את בני ישראל שיהיו בדוגמת הדגים, שעומדים תמיד בטהרתם.

(מאוצרנו הישן)

בלי עין הרע

מי שחושש מעין הרע יאמר שהוא בא מזרעו של יוסף, שלא שולטת בו עין הרע, שנאמר "וידגו לרוב בקרב הארץ". מה דגים שבים מים מכסים עליהם ואין עין הרע שולטת עליהם, אף זרעו של יוסף אין עין הרע שולטת בהם.

(על פי ברכות נה, ט)

קיום מעל לטבע

"וידגו לרוב בקרב הארץ" (בראשית מח, טז). קיומם של בני-ישראל הוא מעל הטבע, כשם שאין זה מדרך הטבע שדג יחיה ביבשה – "בקרב הארץ".

(חתם סופר)

דמיון בדבר אחד

מעלתם של הדגים שהם פרים ורבים ואין עין הרע שולטת בהם. חסרונם הוא שכל הגדול מחברו בולע את חברו. ברכת יעקב הייתה "וידגו לרוב" – שיהיו דומים לדגים רק בדבר אחד ("לרוב") – שיהיו פרים ורבים כמותם, ולא בעניין השני.

(פורת יוסף)

נשמות מאצילות

בפסוק זה יש רמז לנשמות של עולם האצילות. הנשמות האלה, גם בהיותן למטה, "בקרב הארץ", משולות לדגים שבים. כשם שהדג מובלע במקורו ומקורו הוא כל חיותו, עד שכשהוא פורש ממנו מיד הוא מת, כך נשמות אלה הן בבחינת ביטול ודבקות מוחלטת באלוקות.

(ספר המאמרים תרס"ו)

חתונה במועדה

שעת החופה קרבה. התרגשות מילאה את תושבי העיר ברדיצ'ב. נשות העיר נשאו לבית הרב מגשים עמוסים כל טוב. הכול מדברים על זכותם הגדולה של הרב והרבנית, שגידלו את ביילה היתומה מאז הייתה ילדה קטנה, ועתה דאגו להכניסה לחופה עם בחור עדין וטוב, יתום גם הוא.

אך הנה שוד ושבר. שעטות סוסים נשמעו בעיירה. קריאות הצלה נשמעו מכל עבר: "הרשעים הגיעו!". הרחובות התרוקנו מיד. הכול התחבאו ונעלו את עצמם במנועול ובריה.

אלה היו שליחי של מושל המחוז. כל-אימת שחשקה נפשו במוזמנים, היה משגר את אנשיו לתפוס יהודי, בתואנה כזאת או אחרת, כדי לסחוט באמצעותו כופר מהקהילה היהודית.

בתוך הבהלה שנוצרה לא שם איש לב, כי החתן היתום נותר לבדו בבית המדרש, שקוע בתפילה. החוטפים פרצו לבית המדרש, במטם נפל על החתן והם לקחוהו עמם והסתלקו.

הבשורה הקשה, על הילקח החתן ביום חופתו, זעזעה את הכול. בבית הצדיק סבבה הכלה מתייפחת. השמחה התחלפה ביוגון כבד.

רבי לוי-יצחק ביקש לקרוא לכלה ואמר לה: "הירגעיינא. הנני מבטיח לך כי היום תיכנסי לחופה, ונחוגג עם החתן ברוב שמחה ואושר". דבריו הרגיעו את הכלה, והיא ציפתה בקוצר-רוח להתממשות ההבטחה.

באותה עת ביקר בעיר רבי מנחם מענדל מוויטבסק, מחבריו החשובים של רבי לוי-יצחק. ביקשו רבי לוי יצחק להתלוות אליו, בדרכו אל מושל המחוז. הם יצאו, לבושים בבגדי השבת, בארשת שלוה ובטוחה, אך אנשי העיר היו מודאגים מאוד. הכול ידעו כי המושל הוא שונא יהודים, שיכור ותאב בצע, ומי ידע מה הוא זומם הפעם.

בבואם לארמון לא עצרו השומרים בעדם, ואף הכלבים האימתניים שסובבו בחצר נשתתקו. שני הצדיקים הלכו במסדרונות הארמון, עד שמצאו את המושל בחדרו, שיכור כלוט. במבט רצוני בעיניו זעק המושל לעברם: "כיצד העזתם להיכנס לארמוני, יהודים נבזים ושפלים!?"

רבי לוי-יצחק לא נבהל: "באנו לחלות את פניך ולבקשך לשחרר את הבחור היתום שכלוא בארמון, והיום הוא יום חתונתו".

המושל הגיב בזלזול: "באתם לשחד אותי, יהודים שפלים?! גם אם תיתנו לי חמשת אלפים רובל לא אסכים לשחררו. ועתה לכו מכאן". רבי לוי-יצחק התקרב אל המושל ולחש באוזנו: "עשרת אלפים רובל אתן לך בעד הבחור".

עיני המושל מצמצו. בתאוות בצע הפטיר לעבר הצדיק: "אם תביא עשרת אלפים רובל, אתן לך את הנער". שני הצדיקים יצאו מעודדים. הם לא ידעו מניין ישיגו סכום גדול כל-כך, אך קיוו לישועת ה'. ר' גדליה היה איש עסקים נכבד, שחזר

זה עתה מהיריד הגדול בירוסלב. כשהבחין בשני הצדיקים, סימן לעגלונם לעצור את המרכבה, וביקש מהצדיקים להיות אורחיו להמשך הנסיעה. התיישבו השניים במרכבה ורבי לוי יצחק פנה אל ר' גדליה ושאל: "כיצד היו עסקיך ביריד?".

ר' גדליה ענה: "תודה לא-ל, עשיתי עסק מוצלח, והרווחתי בו עשרת אלפים רובל. הנה, רבי", וכאן הוציא מחיקו צרור של אלף רובל, "זה המעשר בעבור עניי העיר".

"תזכה למצוות", אמר לו רבי לוי יצחק, "אך עתה אנו זקוקים בדחיפות לעשרת אלפים רובל, לפדיון שבויים. אם תיתן לי את מלוא הסכום, אבטיח לך להיות עמי בעולם הבא".

ר' גדליה לא היסס, ומיד הוציא את כל הסכום ומסרו לרבי לוי-יצחק. "עתה", הבטיח לו הצדיק, "גם שכרך בעולם הזה לא יקופח", וביקש מר' גדליה לחזור תיכף אל מושל המחוז.

כאשר הגיעו למקום מצאו את המושל ישן בשכרותו. הם התאמצו לעוררו, ואז החל לקללם שוב קללות נמרצות. רבי לוי-יצחק אמר לו: "הבאתי לך עשרת אלפים רובל, כפי שהבטחת". השר התקשה להאמין, אך מיהר לקחת את הכסף ומיד ציווה על משרתו להוציא את הבחור מכלאו.

הבחור נראה חיור ומפוחד, אך כשהבין שהצדיקים באו לשחררו, הזיל דמעות של אושר והודה לה' בכל ליבו. "עוד היום נערוך את חופתך", אמר לו הצדיק. ואכן, החתונה התקיימה מתוך שמחה ואושר איך-קץ של החתן והכלה וכל אנשי העיירה.

בתום המשתה קרא רבי לוי-יצחק לר' גדליה ואמר לו: "הלוא הבטחת לך שכר גם בעולם הזה. אבקשך לגשת מחר אל הגשר החוצה את הנהר. המתן שם בצד, בלי שתיראה".

למחרת התייצב ר' גדליה בצד הנהר והסתתר בין העצים. הוא ראה עגלות עמוסות חוצות את הגשר, ודבר לא אירע. לפתע הבחין במושל המחוז, דוהר על סוסו לעבר הגשר. ברגע שהסוס עלה על הגשר, ניתקה ממקומה אחת מקורות הגשר, הסוס מעד וצלל עם המושל היישר לתוך הנהר הגועש, ובתוך שניות נעלמו כאילו לא היו...

ר' גדליה מיהר אל שפת הנהר. תיבה קטנה צפה על המים. הוא לקחה מיד אל בית הצדיק. שם פתח את התיבה, ומה רואות עיניו... צרור כסף, עשרת אלפים רובל! נוסף על הכסף היו בתיבה גם תכשיטים יקירי-ערך.

את התכשיטים העניק ר' גדליה לזוג הצעיר, והוא האריך ימים בעושר והוסיף לעשות צדקה וחסד.

לומדים גאולה | מאת מנחם ברוך

הקץ הראשון

הניסיון הראשון לגלות את קץ הגלות ומועד הגאולה נעשה על-ידי יעקב אבינו. כשאסף את בניו לפני פטירתו, פתח ואמר: "האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים". אולם בפועל לא מילא את הבטחתו לגלות את העתידות, ובמקום זה אמר דברים אחרים. מסבירים חז"ל: "ביקש לגלות את הקץ, ונסתלקה ממנו שכילה". כלומר, יעקב אבינו רצה לגלות לבניו את קץ הגאולה, אך הקב"ה מנע זאת ממנו.

אין ספק שרצונו של יעקב אבינו לגלות את הקץ לא בא כדי לספק את יצר הסקרנות של בניו. ודאי שהוא ראה בכך תועלת להם וכל עם ישראל. אבל לכאורה, לא רק שלא הייתה צומחת מכך תועלת, אלא הגילוי הזה עלול לגרום נזק רב: אפשר לשער בנקל איזה רושם הייתה עושה על בני-ישראל הידעה, שהגאולה תבוא רק לאחר כמה אלפי שנים (כפי שאנו רואים, שעדיין לא בא המשיח)! ידיעה כזאת הייתה מביאה דכדוך וייאוש, והאם ייתכן שיעקב אבינו רצה לומר דברים שהיו מייאשים את בני-ישראל!?

גילוי שהיה מביא גאולה

הסבר הדבר (ראה ליקוטי שיחות כרך כ, עמ' 228) נעוץ בשני האופנים שבהם יכולה לבוא הגאולה. הגמרא (סנהדרין צחא) אומרת: "זכו - אחישנה"; לא זכו - 'בעתה'. כלומר, אמנם יש לגאולה מועד קבוע מראש ('בעתה'), וגם אם לא יהיו היהודים ראוים לכך, תבוא הגאולה במועד ההוא; אולם אם יזכו במעשיהם, יתקיים 'אחישנה' - הקב"ה יחיש את הגאולה ויביאה הרבה לפני המועד הנקוב.

יעקב אבינו לא חשב לומר לבניו את המועד הסופי של הגאולה, המועד של 'בעתה', שבו תבוא הגאולה בכל מקרה. הוא התכוון לומר להם מועד אחר, קרוב יותר לאינ-ערך, שבו הייתה יכולה לבוא הגאולה אילו זכו. וייתכן מאוד, שמועד זה היה בטווח של שנים או עשרות שנים בלבד מאותו יום!

אבל איך זה ייתכן? הרי אנו רואים שהגאולה לא באה אז? ההסבר טמון בעניין זה עצמו: אילו היה יעקב אבינו מגלה לבניו את הקץ ההוא, אכן הייתה הגאולה באה באותו מועד; אך מכיוון שלא נתאפשר לו לגלות את הקץ, התעכבה הגאולה עד ימינו.

אילו היה יעקב אבינו מגלה את הקץ ובני-ישראל היו יודעים שהגאולה קרובה כל-כך, הם היו נזהרים במעשיהם לאינ-ערך, ואכן היו זוכים לגאולה באותו מועד. עצם הידיעה על קרבתה של הגאולה הייתה נוסכת בהם יותר מרץ ועוז לעבוד את ה' כדבעי ולהיזהר מכל מה שעלול לעכב את הגאולה. וכך אכן היו זוכים לאותה גאולה קרובה, ועם ישראל לא היה צריך להתענות בגלות עוד אלפי שנים.

צריך לתבוע

אם-כן, מדוע הקב"ה מנע זאת ממנו? אלא שלמות העבודה היא, כאשר האדם עובד את בוראו בכוחות-עצמו, מתוך כל המגבלות של העולם הזה. הגילוי של יעקב היה מכניס מימד על-טבעי לתוך המציאות ובכך פוגם בשלמות העבודה. לכן נסתלקה ממנו השכינה.

אמנם גם יעקב ידע שהגילוי יפגום בשלמות העבודה, אך הוא רצה להחיש ככל האפשר את היציאה מהגלות, אפילו על חשבון שלמות העבודה. אולם הקב"ה רצה שהגאולה תהיה בתכלית השלמות, ולכן סילק מיעקב את שכניתו, כדי לתת ליהודים את האפשרות להשיג את הגאולה המושלמת על-ידי עבודת ה' מושלמת.

אך בקשת צדיק אינה חוזרת ריקם והיא בגדר הוראה נצחית: יהודי צריך 'לבקש' ולתבוע מהקב"ה את הגאולה תיכף ומיד, והבקשה הזאת כשהיא לעצמה נותנת סיוע ועידוד רב בעבודת הבורא. וכפי שרואים במוחש, שכאשר אומרים ליהודי ש"הנה-הנה משיח בא" - הוא מתעורר ומשתדל יותר שלא יהיה אצלו דבר שעלול לעכב את הגאולה.

פתגם חסידי | "חברותא כמוה כאבן. האבן כשהיא לעצמה - אין לה ערך, אבל כשמשפשים אבן אחת בחברתה - יוצאים ממנה ניצוצות של אש" (רבי מרדכי מלכוביץ')

ההלכה נותנת לכם פתרונות

מספר רב בכל קנה מידה. פניות מורכבות מתנקזות למשרדו של הרב בורשטיין. חשנו זאת גם במהלך הריאיון עמו. כמעט לא יכולנו לשוחח ברציפות. השיחה נקטעה עשרות פעמים, בשאלות רבות ומגוונות.

טרגדיות שנמנעו

"רבני המכון משתתפים בכל הכינוסים הרלוונטיים בארץ, ושולחים נציג לכינוסים הגדולים בחו"ל", מספר הרב בורשטיין. הוא מספר, כי לפני כמה שבועות, בסיומו של אחד הכינוסים, יצרו אנשי המכון קשר עם חמישה-עשר זוגות, כדי לבשר להם שנמצא פתרון לבעייתם בכינוס הזה. "יש מאות זוגות שפנו אלינו לפני עשר שנים, ולאחרונה שמחנו להודיע להם שנמצא פתרון לבעייתם".

מחלקה נוספת במכון היא הפיקוח ההלכתי. שירות זה ניתן כמעט בכל המרכזים הרפואיים ברחבי הארץ ובמרכזים הגדולים בעולם. לצורך זה הכשיר המכון עשרות מפקחות. במהלך השנים האחרונות מנעו מפקחות המכון שלושים וחמש (!) טעויות אנוש, שעלולות היו לגרום טרגדיות אנושיות והלכתיות חלילה.

טיפולים בפיקוח

כיום ניתן לקבל טיפולים בפיקוח בצרפת, בארה"ב, באוסטרליה, בקפריסין, בקייב, ברומניה, בקנדה ובצ'כיה וכעת גם ברפובליקה הדומיניקנית. רבנים מכל החוגים סמכו את ידיהם על פעילות המכון.

ניהם של בני הזוג שנכנסו בשערי מכו פוע"ה, פוריות ורפואה על-פי ההלכה, נראו עגומים. שנים רבות הם מצפים לפרי-בטן ועדיין הדממה מהדהדת בין קירות ביתם. ידידים טובים המליצו להם להגיע ליעוץ עם רבני המכון. הם החליטו להיענות להמלצה מתוך תחושה של 'אם לא יועיל לא יזיק'. כיום הם חובקים שני פעוטות. "הכול הודות למסירות אנשי מכו פוע"ה", הם אומרים.

מכון פוע"ה הוקם לפני כשמונה-עשרה שנים, על ידי הרב **מנחם בורשטיין**. הוא מעניק ייעוץ, הדרכה ופיקוח הלכתי בעבור זוגות נשואים. פעילות המכון מתמקדת בטיפולים רפואיים על-פי ההלכה. ייחודיותו היא ההתעסקות במקרים הנדירים ביותר, ולדברי הרב בורשטיין, "95 אחוז של הבעיות ניתנות לפתרון".

165 פניות ביום

עבודת המכון מתחלקת לייעוץ, פיקוח הלכתי והדרכה. במחלקת הייעוץ פועלים עשרה רבנים, המשמשים ברבנות בפועל, אשר למדו את ההיבט הרפואי לעומקו. כל זוג הנתקל בבעיה, פונה למכון ומקבל מענה והכוונה, ללא תשלום. הרבנים אינם מתערבים בפן הרפואי, אבל מכוונים את הפונים לרופא המתאים לבעייתם. על-פי רוב מופנה הזוג לטיפול מתאים בקופת החולים שבה הם רשומים. במקרים מיוחדים יישלחו לטיפול פרטי, לעיתים בהנחה ניכרת, שאותה מארגן המכון.

במכון מתקבלות בממוצע כ-165 פניות ביום. זה

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

מסיבת הפתעה

שאלה: האם מותר לומר שקר מתוך כוונות טובות, כגון כשעורכים 'מסיבת הפתעה' וממציאים סיפורי-כיסוי וכדומה?

תשובה: נאמר בתורה (שמות כג, ו): "מדבר שקר תרחק". איסור זה חל גם כשלא נגרם נזק לאיש, כמו שכתב רבנו יונה על 'גִּבְת דַּעַת': "והנה החטא הזה חמור אצל חכמי ישראל יותר מגזל, כי שפת שקר - אשמה רבה, ונתחייבנו על גדרי האמת, כי הוא מיסודי הנפש".

מכאן למדנו כי חשוב מאוד לדייק ולדבר רק אמת, שכן דבר שקר גורם קודם-כול נזק נפשי חמור למְדַבֵּר עצמו, אפילו כשאין הוא גורם נזק לשומע. ובלשון הרמב"ם: "ואסור לגנוב דעת הבריות ואפילו דעתו של נכרי... ואפילו מילה אחת של פיתוי ושל גִּבְת דַּעַת אסור, אלא שפת אמת ורוח נכון ולב טהור מכל עמל והוות".

הרב בורשטיין: "95 אחוז מהבעיות ניתנות לפתרון"

מחלקה שלישית שהמכון מפעיל היא מחלקת ההדרכה. ייעודה הוא להשלים את מערך השירות הניתן לפונים. פעמים רבות, הסברה מתאימה מונעת מכשולים ובעיות.

הרב בורשטיין (52), אב לשמונה ילדים, מלבד תפקידו במכון, הוא ר"מ ביישיבה. את המכון הקים בהוראת הראשון לציון הרב **מרדכי אליהו**, שאליו הוא קשור. רבות נועץ ברבי מליובאוויטש. "זכיתי לברכתו ולעצתו, שהיו לעזר רב באותם ימים וגם בשנים שלאחר מכן", הוא אומר.

גיליונות

שיחת השבוע

בעברית וברוסית
מופצים בכל רחבי ארה"ב
להזמנות ולפרסום אנא פנו:

347-414-3376

sh-usa@chabad.org.il

בוא להתחבר אל הנשמה!

שיעור תניא במנהטן

באווירה ישראלית חמה וזיתית.

כל יום רביעי, 8:00 2822

222 חת"3 מידטאון, מנהטן

509 5th Ave. #2 Floor

(השדרה החמישית בין ה-42 וה-43)

טלפונים: 687-8900 (718) חנוך

מבצע להנזחה

טליתות חב"ד במחירים מוזלים

טלית גדול משי: מידה 80 רק \$78 * מידה 70 רק \$72

טלית קטן: מידה 24 - רק \$19

ניתן להשיג את כל המידות

משלוח עד הבית

להזמנות בטלפון 9440-215-917-1 מנחם

סופר סת"ם • HaSofer
RABBI MOSHE KLEIN
משה הלוי קליין
321 Kingston Avenue
718-221-2222

www.esofer.com
A HaSofer Company